

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvo:	
celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—		20—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poština plačana v gotovini.

Sokolski zlet v Mariboru. Triumf sokolske misli.

Maribor, 29. avgusta 1920.

Na vznožje Pohorja ob deroči Dravi je to pot sklical Sokol svoje brate in sestre. Med zidovi stare, močne trdnjave, ki jo je zman oblag Matija Korvin, ki je klubovala besnim napadom Turkov, v dravski metropoli so zavirale to pot zastave naše narodne sokolske armade. Ves slovanski jug je poslal semkaj svoje najbolje moše in žene, up vsega našega naroda — naraščaj, da prinese pozdrave najsevernejšim našim bojevnikom, da jih utrde v žilavi borbi za ljubljeno domovino, da jim dajo spodbude za krepko in vztrajno ter nepopustljivo delo, da se z njimi radujejo ob njih uspehih, da izdelajo načrte za bodočnost in da grade nadalje na mogočni narodni stavbi.

Sokol, pokrajinski slovenski Sokol je poletel v družbi s svojimi jugoslovanskimi brati in sestrami na našo severno mejo, tja, kjer so tla še malo obdelana, kjer je treba še mnogo spodbude, mnogo vztrajnosti, mnogo truda in dela, da izbršimo sledove nekdanje tuje vlade. Osvobodimo se duha in spon, ki so nas tako dolgo uklepane, pripeljimo narod do zavesti njegove lastne veljave in moči in razbijmo okove, s katerimi skušajo še danes uklepati narod v verige tujih želja in naklepov! Kulturno, vzgojno je delo, katero ima vršiti sokolska ideja med našimi narodom in katero ima vršiti zlasti na vsej naši severni meji. Zlet v Maribor pa je mejnik, vidni znak ob tej poti do svobode telesa in duha, ob poti do najvišje in najlepše zmage, zmage duševnih vršin nad mračnjastvom. Ta zlet je vidni mejnik, ob katerem bomo merili in presojali napredovanje in rast velike naše ideje, ne samo ideje Sokolstva, marveč vsenarodne kulturne ideje. Plemenita tekma duha in teles je zlet, ki se vrši danes na teh starih naših tleh!

Krvavordeče je zažarela naša severna meja. Domovinski ljubezni odevit je to, groznica sovragom, opomin vsemu svetu! Armada je tu zbrana, od Gospe Svete do furjanjskih nižin in do šumečih obali našega Jadrana, od Soče in Istre do Mure in plodovite ogrske ravnine, od Zile do Vardarja, armada je tu, sama na sebi že močna in vsega upoštevanja vredna, — in vendar le najmanjši del naše velike narodne armade!

Prihod sokolskih armad.

V soboto dne 28. t. m. dospelo je v Maribor tekom dneva in noči več posebnih vlakov z brati iz Srbije, Vojvodine, Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Slovenije. Pri vsakem vlaklu je sprejela došle goste tisočglava množica, pozdravljajoč jih z velikim navdušenjem. Mesto samo si je odelo praznično lice, na ulicah vrvi živahno življenje, povsod se opaža, da se Maribor pripravlja na sokolski praznik. Za goste so pripravljena prenočišča po šolah in vojašnicah. V Maribor je prispela iz Ljubljane tudi sokolska avtokolona in se je popoldne vršila tudi skupna skušnja sokolov-jedincev. — S svojo dično okrasitvijo se odlikuje zlasti Gosposvetska ulica, državni most, kolodvor in Aleksandrova cesta. — Kljub temu, da je mestna uprava s komisarjem dr. Leskovarjem skušala preprečiti smoteno in Sokolstvu dostojno okrasitev mesta, je zavedno napredno prebivalstvo okrasilo hiše in prodajalne s trobojnicami, cvetkami in zelenjem, da je imelo mesto mnogo svečanejša lice, kakor za časa orlovskega tabora.

V nedeljo ob pol 8. zjutraj krenil je poseben vlak s telovadci, člani in naraščajem na Tezno, kjer so se vršile skušnje, od pol 9. dopoldne do pol 13. ure. Že pri dopoldanskih skušnjah je bilo občinstvo zasedlo skoro vse tribune, osobito pa se je opazalo mnogo vojaštva, ki je bilo povabljeno brezplačno k tem skušnjam. — Skušnje so se vršile ob velikem navdušenju in so že kot skušnje pokazale, da bo prireditev tehnično stala na vrhuncu popolnosti.

Slavnostni sprevod.

Po končanih skušnjah se je razvil iz Magdalenskega predmestja preko mostu po glavnih mariborskih ulicah veličasten sprevod, katerega je otvorila sokolska konjenica, nad 200 Sokolov na konjih, v enotni opremi pod vodstvom br. Vladimira Franketa iz Ljubljane. Konjenici je sledilo starejšinstvo sokolskega saveza SHS, nato zastopniki Č. O. S., za njimi članice in člani teh-le naših žup: Zasedeno ozemlje, Beograd, Vel. Bečkerek, Novi sad, Split, Mostar, Osijek, Sarajevo, Tuzla, Banjaluka, Bjelovar, Reka-Kraljevica, Zagreb, Novo mesto, Kranj, Ljubljana.

Ljubljana I., Celje, Maribor. — V sprevodu je bilo okrog 1500 članic v kroju in 2500 članov. Naraščaj, kakih 1000 je tvorilo špalir na Mestnem trgu. Povsod, kjer so se pokazale sokolske vrste, obsulo jih je naravno navdušenje s cvetjem in viharimi oduševljenimi pozdravi. Zavednemu narodnemu in naprednemu Mariboru se je poznalo, da je sprejel Sokole kot brate, ki so njegovemu srcu bližji in dražji, kakor vse drugo na svetu.

Ob 14. so sokolske čete prikorakale na Glavni trg, kjer je bila pred magistratom postavljena s trobojnicami, z zelenjem in cvetjem okrašena tribuna. Nepregledna množica je pozdravila Sokole in Sokolice z viharimi navdušenjem. Mestnega gerenta — vladnega komisarja dr. Leskovarja ni bilo blizu. Bivšega dr. Šusteršičevega opode ni nihče pogrešal. Starosta mariborskega Sokola dr. Vladimir Serneč je s tribune pozdravil v navdušenem govoru zbrane brate in sestre ter navzoče zastopnike oblasti, tako zastopnika kralja in regenta, polkovnika Bogičevića, zastopnike Č. O. S., podpredsednika narodnega predstavništva dr. Ribarja, ministra narodnega zdravja Rafajloviča in ministra za socialno politiko dr. Kukovca. — Na to je govoril starosta sok. saveza SHS br. dr. Ivan Oražen: za njim so govorili še: zastopnik kralja in prestolonaslednika, polkovnik Bogičević, podpredsednik narodnega predstavništva dr. Ribar, ministra Rafajlovič in dr. V. Kukovec, zastopnik koroških Slovencev dr. Mišič, zastopnik Č. O. S. Stjepanek. Narodno žensko je po svoji zastopnici sestr. Vrtnikovi poklonilo in pripelo mariborski sokolski zastavi krasen trak z napisom: Maribor 29.8.1920. — Na trgu je bil zbran cvet našega Sokolstva s 7 godbami in približno 30 zastavami. — Govori posameznih zastopnikov so bili sprejeti z živahnim pritrdjevanjem in s frenetičnimi živimi kliki prestolonasledniku in kralju. — Po razhodu se je vršil v oficirskem domu banket.

Javna telovadba.

Ob 18. uri popoldne se je pričela na Tezno javna telovadba. Tribune so bile nabito polne, prostor slavnostno okrašen, občinstvo v najboljšem razpoloženju. Prvo točko javne telovadbe tvorile so simbolične proste vežbe za leto 1920 (Hoffmannove). Izvajalo se je pet sestav pod vodstvom saveznega načelnika br.

Stane Vidmarja. Telovadci so v rajalnem razpustu v treh šesteroredih kolonah napolnili obširno telovadišče. Krasen je bil pogled na mišičaste postave naših telovadcev in marsikdo se je spomnil ob tem Tyršovega izreka: V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina! Nastopilo je 1400 članov. Godba dravske divizije pod vodstvom kapelnika dr. Čerina je izvajala Muhvičeve skladbe, na katere so telovadci izvajali proste vaje. Vse vežbe so izborno uspele in je občinstvo prirejalo telovadcem burne ovacije.

Drugo telovadno točko so tvorile vaje sokolskega naraščaja iz Krapine pod vodstvom podnačelnika sokolskega saveza SHS brata Mahoriča. Nastopilo je 11 dečkov in so bile vaje izredno precizne, lepo izvedene ter so žele s strani občinstva obilo priznanja.

Tretjo točko javne telovadbe tvorile so vežbe s cvetnimi loki, katere je izvajal ženski naraščaj pod vodstvom načelnice sestre Cigojeve. Ljubki nastop našega ženskega naraščaja je očaral vse prisotne. Nastopilo je 144 deklic. Godba brata Švajgerja, rajalni nastop v dveh šesteroredih kolonah. Vse vaje so impresionirale s svojo ljubkostjo in precizno izvedbo ter so deklice žele s strani občinstva viharno odobravanje. — Zlasti tretja vaja je izzvala oduševljeno pohvalo.

Kot četrta točka na sporedu je bila orodna telovadba članstva pod vodstvom načelnika sokolskega saveza SHS brata Stane Vidmarja. Nastopilo je štirideset vrst. Pred očen je bil skoro cel Tyršov telovadni sistem s lahko atletiko. Osobito pozornost so vzbudile vrste s skokom v višino, daljino, skok v višino ob palici, metanje kamna, krogle 7½ kg, potegovanje vrvi, metanje kopja, metanje diska itd. Prireditev je trajala 20 minut.

Nastopile so sledeče vrste: Bačka z bradljo in skokom v daljavo, Banjaluka z metanjem kopja in nizkim dromom, Beograd s skupinami in metanjem kamenja, Bečkerek z dviganjem bremen in skokom čez kozo, Bjelovar s pretegovanjem vrvi in bradljo. Celje s skokom v višino s prožno desko in skupinami z lestvo, Maribor z visoko bradljo, mizo in dromom. Mostar s konjem vzdolž brez ročajev, metanje kroglice. Novo mesto z bradljo in skokom v višino. Ljubljana z dromom pred glavno tribuno in konjem vzdolž in bradljo. Ljubljana I. z bradljo, skokom ob palici v višino, metanjem kopja

in metanjem diska. Osjek z metanjem kroglice in dromom. Reka - Kraljevica z dromom in konjem na šir z ročaji. Sarajevo s skokom čez konja na šir s prožno desko. Split z metanjem kroglice in dromom. Tuzla z dromom in metanjem kroglice. Zagreb s konjem na šir z ročaji in visoko bradljo s prožno desko. Gorenjska s krogli pred glavno tribuno in skokom v daljino.

Izvajanja vseh telovadcev so bila vseskozi dovršena, osobito pa so vzbujale veliko pozornost vrste Ljubljane na dromu pred glavno tribuno, Ljubljana I. s skokom ob palici in metanjem diska in gorenjska vrsta na krogli pred glavno tribuno.

Orodna telovadba je pokazala vestno in vztrajno delo naših sokolskih telovadcev v telovadnici in zanimanje za vse panoge telesne vzgoje. Posameznim vrstam, kakor tudi posameznikom je občinstvo navdušeno aplavdiralo.

Sledile so ženske proste vaje, določene za zlet v Pragi leta 1920. Rajalni nastop: osmerorede kolone. Število nad 1000 članic pod vodstvom načelnice sestre Cigojeve in brata Kukca. Štirje sestavi v enoti na godbo Pospisila, sestava ženskega T. O. Č. O. S. Vaje članic so bile krasno izvedene, posebno pa je učinkovala enotnost kroja, rdeče čepice, bele bluze in modra krila. Slika je bila nadvse pestrá. Vaje zahtevale od posameznice mnogo dobrega spomina in dolgotrajne vežbe. Poznalo se je, da tudi naše članice v polni meri razumevajo sokolsko delo in da je morda pri njih smisel za proste vaje bolj vkoreninjena, kakor pa pri članstvu, kjer se cepi delo v orodno telovadbo in proste vaje. Krasno izvajanje številnih članic je vzbujalo med občinstvom viharje navdušenja.

Sledila je simbolično ritmična telovadba. Kot prvi so nastopili na simbolično - ritmično telovadno skladbo »Napreja« po narodni himni člani ljubljanske sokolske župe, 96 po številu v karejih pod vodstvom brata dr. Murnika. Sestava in izvajanje je bilo brezhibno, kakor smo to vajeni že s prejšnjih prireditev. Vsak gib kratko odmerjen, precizen, lep. Sestava in razvrstitev na telovadišču vzorna, tako, da si marsikatero društvo vzame take nastope lahko za vzgled. Tudi odhod s telovadišča je bil vzoren. Viharji navdušenja se niso hoteli polčiti in so navzoči prirejali tako telovadcem, kakor tudi bratu dr. Murniku pri srčne ovacije.

Fran Govekar:

Sultanije.

(Dalje.)

»Meni pa bi bili skoro ubili ženo,« je pripovedoval drugi. »Neki ognjičar se je ukvartiral v moji hiši s svojo ženo. Zlobno, prepirljivo babše, blede in suho pa grdo kot smrtni greh. In pilo je žganje že na tešče ter bilo potem ves dan nasajeno, kot bi jo bil obsedel sam satan. V plianosti je enkrat zakurila v peči kakor v peklju. Pečnice so kar pokale, plamen je švigal v sobo in iz dimnika je bruhalo dim kakor iz opekarne. Vsa hiša je bila polna dima. Ko je pritekla moja žena, je začela z burkljami jemati iz peči goreča polena in jih metati v čehar z vodo. Rešila mi je hišo. Irtjana ognjičarka pa je zaradi tega začela tuliti, kakor bi bila obsedena, in klestiti mojo ženo z gorečim polenom po hrbtu. Na srečo sem ji prihitel na pomoč, sicer bi mi jo bila res ubila!«

»Kaj pa je rekel njen mož?«

»Kaj? Ozmerjal me je, kakor bi bil jaz njegov hlapec, in drl se je kakor zaklan prasec, da nimam po hiši prav nič ukazovati, dokler je on ukvartiran! No, pa tudi svojo babo je pretepel, da je bila vsa črna.«

»Pridite k meni,« je začel tretji, »pa si oglejte spomin na Hessen - Darmstadtovce! Imel sem kar tri pod streho, prave zverine v

človeški podobi. Kadar so bili trezni, so bili ošabni in oblastni, da bi jih bil postrelil, če bi si jih le upal; kadar pa so bili pijani — kakršni so bili navadno —, sem se moral skrivati pred njimi. Enkrat je eden izmed njih s puško zamahnil po meni in ubil bi me bil iz same obsejnosti. V zadnjem hipu sem skočil za vrata, in divjak je zadel ključavnico, ki je odletela pri tej priči. Spravil sem jo sebi in svojim otrokom za spomin, ker brazgotina na njej je bila namenjena moji črepinji!«

Tedaj je završalo med množico, ljudje so poskočili s strane, vstali na zidovju in kazali s prsti na severno stran.

Po cesti proti Savi in Kamniku je jezдила eskadrona kirasirjev. Prav gori na grajsko planoto se je videl odlesk njih kovinskih kirasov ter so se svetlikali njih srebrno- in zlatoblešči šlemi z dolgimi repi iz konjske žime. Na čelu je jezdil na velikem, črnem žrebcu, ki je skakal, plesal, se vzpenjal in kosil s svojim košatim repom, orjaški general. Po njegovi visoki rasti, pestri uniformi in po silnem konju ga je spoznal vsakdo takoj in vsi meščani so veselo in navdušeno vzklicali:

»Murat! Murat!«

Vse je hitelo na severno pobočje hriba, a najhitreje so teklo tja ljubljanske žene in dekleta.

Ko so pritekale prav pod grajsko poslopje, so začule za seboj krik svojih mož, bratov in

ljubimcev, visoko v zraku nad njimi pa je zaplahutalo, kakor bi letela nad gradom ogromna ptica. In ozrle so se kvišku ter zagledale na grajskem stolpu vihrajočo orjaško belo zastavo. In tudi same so vzkrilile, da je zavalovilo po zraku kakor en sam silen vzdih. Nato pa je zaleteskalo in zaploskalo par sto dlaní in vse je klicalo:

»Dobro! Bravo! Pametno!«

Mračilo se je že, ko so zapuščali poslednji meščani grajski hrib.

Bernadotta niso pričakali.

Videli so le, kako prihajajo sem od Vrh-nike manjši in večji oddelki francoskih pešcev mirno in moško, kako se utaborili okoli Šiške, Bežigrada in za Sv. Krištofom, da so zažgali ognje ter si začeli kuhati večerjo.

Piketi in straže so obstavile mesto okoli in okoli, Ljubljano pa je zagrnila tema, tiha in globoka.

XVIII.

Ljubljana je bila slična roju čebel. Francozi najrazličnejših polkov in uniform so dohajali v vedno novih četah, konjiki so posamič in v majhnih četah jezdarili semtertja, po kroglastem tlaku so ropotali topovi in raznovrstni vozovi. Vse je iskalo stanovanj, konjskih hlevov in bolnic. Vojašnice, skladišča na Dunajski cesti, bolnica, Iontovž, šola ob Ljubljanici in razne gostilne s prenočišči so bile hitro polne, čast-

niki so se nastanili po meščanskih stanovanjih in kmalu so začeli tudi podčastniki ter vse šarže pritiskati v hiše.

Tako je bila tiha nedelja prav glasna. Po gostilnah in kavarnah je vojaštvo jedlo, pilo in pelo, hrup se je razlegal po mestu, povsod se je peklo in kuhalo, vojaki pa so znašali orožje, kruh in seno za svoje konje. Vsakdo je imel posla sam s seboj, da si najde v mestu ugoden kotiček. Na glas so strmeli Ljubljančanje, ko so videli celo francoske častnike nositi si hlebec kruha pod eno in povsemo detelje ali mrve pod drugo pazduho.

Demokratnost francoske vojske se je kazala povsod. Francoski vojaki so bili v resnici enakopravni, in nikomur ni niti na misel prišlo, da bi zlorabil tovariša za hlanca ali slugo, čeprav je imel višjo šaržo. Tu ni bilo opaziti med preprostimi vojaki suženjske odvisnosti in strahopetne subordinacije, a tudi najvišji častniki se niso vedli vsegamočno in zaničljivo napram podrejenecem. V vsej vojski je vladalo resnično bratstvo. Niti nervoznega pozdravljanja ni bilo med njimi, nego so se ogovarjali znani prostaki in častniki minogrede, navadno celo brez salutaranja, če pa se osebno niso poznali, so hodili drug mimo drugega tudi brez pozdrava. Vsi so bili ravnopravni služabniki francoske republike, a tudi v uniformi svobodni državljani.

Kot predzadnja točka sporeda so se izvajale vaje z dolgimi palicami v trojicah od moškega obrtnega naraščaja. Vodil jih je brat Kostnapfel. Število 254, rajalni nastop v šestorrednih kolonah, sestava štiri na godbo brata Švajgerja. Tudi ta slika je bila jako učinkovita. Motila je edino neenakost v opremljenosti. Vežbe so se izvajale z veliko sigurnostjo in navdušenjem, kar jasno kaže, koliko energične sile in navdušenja zamore vcepiti smoteno sokolsko delo tudi naraščaju. Lep in res dober nastop teh bodočih naših Sokolov je med občinstvom vzbudil splošno občudovanje.

Kot zaključno točko so izvajali člani in članice simbolično - ritmične vaje za leto 1920 (Vidmarjeve) na simfonično skladbo brata Ravnika »Jugoslavijo«. Rajalni nastop pod vodstvom brata Stane Vidmarja. Težka, mnogo vežbe, trdne volje in vztrajnosti zahtevajoča Vidmarjeva sestava se je izvajala brezhibno. Skladba sama na sebi sestoji iz več delov predočujočih izbruh vojne, poparjenost sokolskega duha med vojno, obup in ponižanje do skrajnosti, nato pa polagoma naraščajoče made v boljšo bodočnost, probujajoča se zavest in končno ujedinjenje v svobodni in prosti Jugoslaviji. V telovadnem oziru so Vidmarjeve vaje,

o katerih je težko soditi, ali so vaje stvarjene po skladbi, ali skladba po vaji, vseh telovadnih tehnik. Mogoča končna slika, ko ob koncu zadone mogočni akordi veličastne naše himne »Bože pravde«, je marsikomu izmed navzočih privabila solze v oči. Občinstvo je himno poslušalo stoje in ko so člani in članice zapuščale telovadni prostor, ni hotelo biti konca navdušenega ploskanja in viharnih ovacij Sokolstvu. Obžalovati je le, da se je telovadba zakasnela tako, da je pri zadnjih treh vajah že vladala tema, ki je ovirala telovadce in telovadkinje in povzročila, da baš najlepše točke niso mogle priti do veljave.

Javna telovadba je bila zaključena ob 21. Nepristranski motrilci cene število občinstva, ki je prisostvovalo sokolski prireditvi, na 30 do 40.000.

Po javni telovadbi se je razvila na prostoru na Teznu velika ljudska veselica, kjer se je nudilo obiskovalcem zadostno okrepčilo po raznih šotorih in obilo zabave. Zvečer se je vršila v Narodnem domu seja vladiteljskega zbora Sokolskega Zaveza SHS, jutri dopoldne pa se vrši skupščina Sokolskega Saveza SHS ob 8. uri v Narodnem domu.

B. V.

Glas iz Koroške.

Plebiscitna Komisija v Celovcu menda ne vrši svoje naloge, kakor je predpisano v santgermainski mirovni pogodbi. Nemei in nemurji se na vsa usta hvalijo, da imajo plebiscitno komisijo popolnoma na svoji strani. Oni pravijo n. pr., da je njim princ Borghese zagotovil, da bodo s strani Italije dobili v agitacijske svrhe v gotovini in naravi več, kakor je pa do sedaj dala Avstrija. Govori se, da je moka, ki se jo sedaj deli v coni B že del obljubljene robe v naravi. Čudna se nam zdi ta velikodušnost Italije, ko vendar sama nima v izobilju hrane. Če Nemei mislijo, da jim bo dala Italija kaj zastoni, potem se pač proklete varajo. Pa vsaj ni niti čudno. Plebiscit jim je zmešal že tako možgane, da ne morejo priti do spoznanja, da jih Italija rabi kot orožje proti nam, da jih pa kot izžeto limono vrže proč, čim jih več ne bo potrebovala.

Ne vemo, da-li je gosp. predsednik Peck spregledal načrte Italije, vemo pa zelo dobro, da se interalirana komisija odkar je bila odpravljena demarcijska črta med obema conama z vsakim dnem bolj vmešava v stvari, ki jih mirovna pogodba ne omenja. Interahirana komisija je indirektno krivi pobojev v coni A s tem, ker dovoljuje prehod vsaki osebi brez oziroma, dali ima glasovalno pravico v coni A ali ne. Vsled tega bo interalirana komisija tudi odgovorna za vse zločine, ki se bodo še izvršili po tolovajih, ki poplavlajo cono A. Zdi se nam, da bi inter-

alirana komisija veliko lažje nadzirala glasovanje, če bi povsodi vladal mir in red, kakor pa če se bodo vršile pravne bitke. In če interalirana komisija ne bo zatvorila demark. črte za osebe, ki nimajo glasovanja v coni A, je dolžnost naše vlade, da cono A zasede s toliko vojaštva, da bo zajemčen mir in red, kakor je bilo to pred prihodo komisije. Uprava je naša, in tudi po obstoječih zakonih Jugoslavije naj se vlada v coni A, pravi § 50 santgermainse pogodbe. Kako naša uprava uveljavlja te zakone proti vsi Avstrijski tolovajski zalegi, če nima dovoljnega števila bajonetov pri roki? Interahirana komisija zahteva, da se vojaštvo pred glasovanjem odstrani, mi pa pravimo in prosimo našo vlado, da pošlje še par bajonetov vojaštva na Koroško, ker če se kaj dogodi, jo bojo gospodje člani interalirane komisije pobrali, a mi bomo ostali tukaj. Dejstvo je, da se nemurji oborožujejo, da to tudi mi ne smemo rok križem držati, ampak se pripraviti, da izbijemo klin s klinom. To vsaj naj upoštevajo naša vlada in plebiscitna komisija in naj v sporazumu brez obzira na poedine osebe, in naj se to tudi Italijani, ukrene takoj vse potrebno, da se prepreči tolovajstva, ki se dogajajo sedaj v coni A dan za dnem. Uđali smo se, da se je demarcijska črta odprla. Ako se zopet ne zapre, se pod nobenim pogojem ne smemo vdati da se odpravi naše vojaštvo iz cone A.

Vojna proti boljševikom.

LDU Dunaj, 28. avgusta. Ukrajinski tiskovni urad poroča: Po Lvovu »Wperetu« je v glavni stan Petljure prispel odposlanec generala Wrangla in je predlagal skupno akcijo proti boljševikom. Govori se, da je ukrajinska vlada za sodelovanje z Wranglom stavila naslednje pogoje: priznanje neodvisnosti Ukrajine, izločitev v Wranglovi armadi se nahajajočih Ukrajincev in ustvaritev posebne armade pod ukrajinskimi poveljstvom, katera naj se uporablja izključno le na ukrajinskem ozemlju, takojšnja uvedba ukrajinske norave v zopet osvojenih pokrajinah. Končno general Wrangel na tem ozemlju ne sme izvesti mobilizacije. Ukrajinska vlada javlja, da želi miru z Rusijo in da se ne namerava vmešavati v notranje ruske razmere.

LDU Moskva, 28. avgusta. (Brez-žično.) Mirovna pogajanja v Minsku. Četrti dan. Dne 25. avgusta so se nadaljevala mirovna pogajanja. Poljska delegacija je izjavila, da so ruski predlogi nesprejemljivi, in se je sklicevala na poslednje vojaške uspehe. Predsednik ruske mirovne delegacije Daniševskij je izjavil, da ruski predlogi niso končnoveljavni. Sovjetska Rusija hoče mir. Strategična konjunktura ne izpreminja te njene želje. Zakaj, sovjetska Rusija smatra to vojno kot vojno za mir. Pogajanja se nadaljujejo.

LDU Moskva, 28. avgusta. (Brez-žično.) Ljudski komisar Čičerin je naznanil poljskemu ministru za zunanje posle Sapiehi, da so načelniki poljske

mirovne delegacije Dembski in trije člani delegacije odpotovali v Brest Litovsk. Čičerin priznava, da je izmenjava vesti med Varšavo in Minskom oziroma Poljsko deloma ovirana. Sovjetska vlada je doznala, da tako blizu fronte ležeče mesto, kot Minsk, ni pripravno za mirovna pogajanja, ker bi poljska delegacija to dejstvo porabila in s potovanji sem in tja zavlačevala mirovne porazgovore. Da se mir kolikor mogoče kmalu sklene, bi bilo najpriljavnejše, da se mirovna pogajanja preloži v kako nevtralnno deželo. Sovjetska vlada predlaga zato, naj bi se pogajanja za premirje in mir prenesla v kako mesto republike Estonske, čije vlada se hkrati naproša za dovoljenje. Sovjetska vlada prosi poljsko vlado, naj čimprej odgovori na ta predlog.

LDU London, 28. avgusta. (Brez-žično.) Po vesteh iz Varšave, se navzlic zmagi niso izpremenila navodila, ki jih je dobila poljska mirovna delegacija v Minsku. Poljska armada bo vseeno napredovala proti vzhodu do Pinska, to je okoli 100 milj na ruskem ozemlju, da se na ta način zavaruje pred novimi vpadi.

LDU Moskva, 28. avgusta. (Brez-žično.) Frontno poročilo z dne 27. avgusta: Boji za trdnjave Brest Litovska trajajo dalje. Pri Lvovu se razvijajo za nas ugodni boji. Naše čete so privedle nekaj sto ujetnikov ter 13 strojin in mnogo municije. — Na Krimu trdovratni boji za Cherson in Orjehov.

Telefonska in brzjojavna poročila.

OGLAS DEŽELNE VLADE NA PREBIVALSTVO APAŠKE KOTLINE.

LDU Ljubljana, 28. avgusta. Z ozirom na demonstrativne dogodke, ki so se odigrali ob priliki obiska razmejitvene komisije dne 25. avgusta t. l. v Apaški kotlini, je dala de-

želna vlada za Slovenijo na prebivalstvo sledeči oglas:

Deželna vlada smatra, da je bilo ljudstvo zapeljano po brezvestnih hujšakah in zavedeno v zmoto vsled napačnega, pravnemu položaju neodgovarjajočega razglašja štajerske deželne vlade; deželna vlada sma-

tra torej, da ljudstvo ni ravnilo tako iz mržnje proti jugoslovnski državi, ampak samo vsled nepoučenosti o dejanskem položaju.

Deželna vlada je vpoštevala te okolnosti in ne bo postopala za sedaj proti prebivalstvu po zakonu, opozarja ga pa, da se bo proti morebitni ponovitvi dogodkov postopalo proti krivcem z vso strogostjo. Apaška kotlina je po saintgermainski mirovni pogodbi končnoveljavno prideljena državi Srbov, Hrvatov in Slovencev in razmejitvena komisija ne more na tem dejstvu ničesar izpremeniti. Vsled tega so dobili prebivalci apaške kotline vse pravice državljanov Jugoslovnske države, sprejeli pa so obenem tudi vse dolžnosti jugoslovnskih državljanov. Na to dejstvo se prebivalstvo še enkrat najizrečnejše opozarja in svari pred vsakim protidržavnim dejanjem, ki se bo kaznovalo po obstoječih tozadevnih zakonih.

Glasom členov 78, 79, 80, 81 st.-germ. mirovne pogodbe ima vsakdo pravico opcije, to je pravico, da se izreče v teku enega leta po uveljavitvi mirovne pogodbe za državo Srbov, Hrvatov in Slovencev ali pa za Avstrijsko republiko. Te pravice se ne krati nikomur. Samo ob sebi se pa razume, da je opcija omejena na osebo in se ne razteza tudi na deželo, ki ostane končnoveljavno pri Jugoslaviji. Dokler pa se kdo ne posluži te pravice in prebiva na ozemlju jugoslovnske države, je podvržen tej državi in njenim zakonom.

ZA AKTIVNOST NAŠE ZUNANJE TRGOVINE.

LDU Beograd, 28. avgusta. Pred dvema dnevoma se je sestala v borzi enketa, ki jo je sklical finančni minister. Razpravljalo se je o devizni centrali. Enketa je zahtevala, da se devizna centrala ukine, a dinar da se smatra za zdravo valuto. Predsednik beograjske borze je reasumiral zaključke o tujih valutah v naslednjih točkah: 1. Da se dvigne naša valuta, je treba, da se osvobodimo in favorizira izvoz vseh predmetov, razen onih, ki so neobhodno potrebni za obnovu zemlje in za zagotovitev prehrane prebivalstva države. 2. Izvažaj naj se za našo in ne za tuje valute. Samo majhen del tuje valute naj izroče izvoznikarji finančnemu ministru za državne potrebe. 3. Devizna centrala na se takoj ukine. 4. Revidirati se mora uvozna carina. Treba je, da se zmanjša za nekatere predmete. 5. Treba je omejiti uvoz luksuznega blaga tako, da bo postala naša zunanja trgovina aktivna.

PROGLAŠENJE »KVARNERSKE REPUBLIKE«.

LDU Zagreb, 28. avgusta. »Narodna Politika« objavlja naslednjo brzjojavko iz Kraljevice: Za 12. september pripravila D' Annunzio priprave za svečano proglašenje »Kvarnerske republike«. Od nekdaj neprestano prihaja municija. D' Annunzio je ojačil topništvo in zračno brodogradnjo. V mestu je opaziti mnogo novih vojaških osebnosti. Zdi se, da je D' Annunzio v zvezi z našimi renegati, ki jih vodijo Frank in Sachs. Bivši črnogorski kralj Nikita je tudi v zvezi z D' Annunzijem. Za vsem tem pa stoji v ozadju skoro gotovo italijanska vlada. D' Annunzio namerava napasti Sušak, Bakar, Kraljevico, Hreljin in Plaze. Statut za novo državo se že tiska v kapucinski tiskarni na Reki, ki so jo Italijani rekvirirali in ji zastražili vse vhode. D' Annunzia podpirajo tudi reški socialisti, ki so pričeli izdajati svoj list.

SKLEP REŠKE LJUDSKE STRANKE.

LDU Zagreb, 27. avgusta. »Dnevnik« javlja: Reška ljudska stranka bo delovala v sporazumu z italijansko vlado. Vsled raznih vzrokov pa ne bo priznala poveljnika ali Narodnemu veču pravice, da določijo ustavo. Uprava mesta more biti samo konstituenta, voljena v tajnem

glasovanju od vseh reških meščanov obojega spola in s sodelovanjem vseh strank.

ALBANSKI IN ITALIJANI PRIPRAVLJAJO NAPAD.

LDU Struga, 28. avgusta. Masa Albancev se zbira okoli Cuca, LDU ELBASAN, 28. avgusta. Pred dvema dnevoma je bilo pripeklano v Tirano orožje in municija, ki je došla z ladjo iz Italije.

LDU Podgorica, 28. avgusta. V Kastratsko Virovo je prišla majhna italijanska ladja in izkrcala municijo.

LDU Bakar, 28. avgusta. Dances so na Reki z največjo hitrostjo natovali z municijo parnik »Knine«, ki je odplul v Sv. Ivan Meduanski.

ITALIJANI ZBIRAJO ALBANCE IN TURKE.

LDU Sofija, 28. avgusta. Italijanski agenti zbirajo tukaj Albance ter bolgarske in turške četnike, ki so bili v vojski majorja Tajarja, ki se je bil proti grški vojski v Traciji. Ko je bil odpor zlomljen, se je njegova vojska umaknila v Bolgarijo. Sedaj jih italijanski agenti snubijo za Albanijo. Do sedaj je odpotovalo okoli 2000 teh ljudi na italijanski ladji v Italijo.

ZDRAVICE NA JOFFREOVEM VEČERU.

LDU Beograd, 28. avgusta. Na sinočnjem poslovnem večeru, ki so ga priredili častniki v častniškem domu maršalu Joffreu, je vojni minister govoril nastopno zdravico: »Pozdravljam v imenu vojske SHS slavnega hrabrega zmagovalca z Marne maršala Joffrea. Pijem na zdravje njegovo in slavnne francoske vojske«. Maršal Joffre je odgovoril z zdravico: »Smatram se najsrečnejšim, da sem preživel teh par dni v vaši sredini in pijem na zdravje Njegovega Veličanstva kralja Petra, šefa najhrabrejše srbske vojske. Njegovega Visočanstva kraljevega namestnika prestola, njegovega načelnika štaba vojvode Mišića in bratske srbske vojske«.

PAPEŽ IN POLJSKA.

Rim, 28. avgusta. »Idea Nazionale« piše: Upravičeni smo trditi, da je papež svetoval poljski vladi, naj ne prestopi v nadaljnjih operacijah lastnih etničnih meja. Papež je tudi svetoval, naj spremlja poljske mirovne pogoje duh pomirljivosti.

RUSKO ŽITO ZA ITALIJO.

Rim, 28. avgusta. Nacionalni kreditni zavod je prejel iz Moskve brzjojavko, ki poroča, da je v Odesi naloženih 6000 ton ruskega žita za Italijo.

ZADOŠČENJE ZA IZGREDE V VRATISLAVI.

LDU Pariz, 29. avgusta. (DKU Havas) Nemški opravniki v Parizu je danes popoldne posejil generalnega tajnika v zunanjem ministrstvu Paleologuea, da mu izreče najgloblje obžalovanje nemške vlade zaradi pustošenja francoskega konzulata v Vratislavi. Obenem e zagotovil, da se bodo krivci kaznovali, in da bo nemška vlada dala francoski vladi vsako zadoščeno. Generalni tajnik Paleologue je vzel to izjavo na znanje s pripombo, da se je od francoskega poslanstva v Berlinu zahtevalo natančno poročilo o dogodkih. Ko dospe to poročilo, bo francoska vlada sporočila nemški vladi, kako zadoščeno se ji zdi potrebno.

VRNJENE LADJE.

LDU Beograd, 27. avgusta. Z ozirom na določbe mirovne pogodbe nam je Avstrija vrnila ladje, ki nam jih je zaplenila začetkom vojne. Te ladje so »Drina«, »Ibar«, »Mačva«, »Neretva« in »Krajina«. Ladje so včeraj prispele v Beograd.

PROGA BEOGRAD - SPLIT.

LDU Beograd, 28. avgusta. V ministrstvu za promet je izgotovljen načrt za zgradbo železniške proge Beograd - Split. Dela se prično v kratkem.

Politične vesti.

nje posle. Iz Zagreba 28. avgusta. Današnji uradni list objavlja, da je regent imenoval poslanca dr. Milana Rojca za poverjenika za notranje posle v III. činovnem razredu pri hrvatski vladi.

Prva seja zagrebškega mestnega zastopstva. 27. t. m. je bila prva seja samoupravnega odbora novovoljenega mestnega zastopstva, na kateri se je razpravljalo o tem, kako bi se rešilo v Zagrebu vprašanje glede pomanjkanje stanovanj. Storiili so se važni sklepi, kako naj bi se v Zagrebu še to leto zgradile nove hiše. Obenem se je sklenilo, najeti posojilo 75 milijonov za zidanje hiš z malimi stanovanji. Vse predpriprave za zidanje se prično v najkrajšem času, ker so načrti že dogotovljeni. Vrše se pogajanja z opekarnicami ter lesnimi trgovinami in drugimi tvornicami.

mi, da bi bile hiše čim hitreje in ceneje zidane.

— Kriza v beogradski obč. upravi. LDU Beograd, 28. avgusta. Danes ob 16. je bila seja starega občinskega odbora radi dogovora o prevzemanju občinske uprave. Ta odbor bo opravljal posle v občinskem svetu tako dolgo, dokler državni svet ne odloči o pritožbi beogradskega delavskega sveta radi suspenzacije komunistične uprave s strani ministrstva za notranje stvari. Bivša načelnika občine dr. Kosta Jovanović in Danilo Živaljević sta podala ostavko.

— Beogradski komunisti protestirajo. »Novosti« javljajo iz Beograda: Novovoljeni mestni načelnik Filip Filipović je v imenu komunistične stranke protestiral pri ministru za notranje posle Draškoviću. Minister je ponovno izjavil, da ni mogel dovoliti uvedbe nove občinske uprave, ker ni položila predpisane prisoge. Komunisti imajo pravico napraviti priziv na državni svet. Ako pa bi državni svet ne bi imel kvoruma, bi bilo treba čakati na njegovo odločitev. V političnih krogih prevladuje mnenje, da se bodo do novih občinskih volitev v Beogradu zedinili demokrati in radikalci proti komunistom in republikancem. Na seji ministrskega sveta so vsi člani kabineta odobrili postopanje notranje ministrstva.

— Proti komunistom. »Riječ« javlja iz Beograda, da je bil 27. t. m. podpisan ukaz, po katerem se odpustajo iz državne službe vodja komunistov dr. Simon Marković in dr. Topalović. Nadalje javlja »Riječ«, da bo iz istih vzrokov kakor v Beogradu tudi v Nišu razpuščena občinska uprava.

— Določitev mejne črte med Jugoslavijo in Avstrijo. Iz Maribora 28. avgusta. Med našo in avstrijsko delegacijo razmejitvene komisije je bilo sklenjeno, da se bodo med njima vršila neposredno pogajanja za odločitev mejne črte med Jugoslavijo in Avstrijo. Sporazum se bo izkušal doseči najprej glede poteka definitivne meje od Hühnerkogla do Sv. Duha. Pogajanja so se pričela že danes. Čim bo dosežen sporazum, bo predložen plenumu komisije v odobritev.

— Pomen albanskega napada. »Narodna Politika« poroča iz Beograda: Albanski napad na naše ozemlje je veliko večjega pomena, kakor pa se to vobče misli. V zvezi z napadom so bolgarski revolucionarni komitaši, turški častniki in Italija.

— Laški listi za sporazum z Italijo. Milanska lista »Secolo« in »Corriere della Sera« imata dolge članke o jadranskem vprašanju. »Secolo« polemizira z oimimi nacionalističnimi krogi, ki zahtevajo Dalmacijo in še več ter o tem spravljajo Italijo v pogubo, in pravi, da so izravna pogajanja s Jugoslavijo edina pot k izpostavitvi miru na Jadranu. List jemlje s zadoščanjem na znanje tozadevne Giolittijeve izjave. »Corriere della Sera« svari Giolittija, naj ne odlašja preveč, če so bile njegove izjave resne, ker že preveč časa se je izgubilo. »Treba je, da se začnejo pogajanja in da greste knjim Italija in Jugoslavija z duhom popustljivosti«.

— Nemei ostanejo v češkoslovnskem parlamentu. LDU, Praga, 28. avgusta. (DKU.) »Bohemica« poroča iz Libereca: Včeraj se je vršil shod demokratske svobodne stranke, na katerem je poslanec Kostka obširno poročal o političnih dnevnih vprašanjih. Med drugim je dejal glede vprašanja, ali naj nemški poslanci in senatorji še nadalje ostanejo v parlamentu, da se v zadnjem času opaža popustljivost, vsaj vlade. Izstop iz parlamenta ne bi nič koristil.

— Ureditev meje med Bolgarijo in Grško. LDU, Beograd, 28. avgusta. »Politika« javlja iz Soluna: Tu pričakuje prihoda medzavezniške komisije za ureditev meje med Bolgarijo in Grčijo. Včeraj je komisija odšla iz Aten in bo po kratkem bivanju v Solunu takoj odšla na teren.

— Take Jonesen o mali antanti. Rumunski zunanji minister je ob priliki predložitve mirovne pogodbe z Madžarsko v senatu izjavil sledeče: Za nas je najvažnejša mirovna pogodba z Madžarsko. Treba je vedeti, da so v tej pogodbi začetna meje Velike Rumunije definitivne. Vkljub temu je mogoče, da na podlagi prijateljskega sporazuma z našimi sosedi dosežemo kako korekturo. Morem vam naznaniti, da je jugoslovanska vlada, s katero smo v najboljših odnosih, že pristala na revizijo meje v Banatu, kjer dobimo par romunskih občin. Nasprotno pa bo romunsko prebivalstvo v Jugoslaviji enakopravno s srbskim prebivalstvom v Banatu. V našem interesu je, da imamo dobre zveze z zapadom in to lažje preko Češkoslovnske nego preko Madžarske in upam, da bomo vsled Beneševge obiska dosegli kako izboljšanje meje. Kar se tiče Madžarske, smo sklenili, da ji pomagamo priti v dobre odnose z nami. Nato je senat ratificiral mirovno pogodbo z Madžarsko z 62 glasovom proti nemcu.

— Nov predsednik v Gnatemali (DKU, Havas). Carlo Herrero je z veliko večino glasov imenovan za predsednika Guatemale.

— Lloyd George ostane še v Luzernu. Švicarska brzjojavna agentura poroča: Lloyd George je prejel odgovor ruske vlade. Stavkarsko gibanje v Angliji ni tako, da bi moglo vplivati na ukrepe glede odpotovanja ministrskega predsednika. Ostal bo najmanj še en teden v Luzernu. Državni tajnik za Irsko je dospel k porazgovoru s Lloyd Georgeom v Luzernu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. avgusta 1920.

— **Mednarodna komisija razkrinkala nemške potvorbe.** Slučaj, ki se je dogodil Angležu - članu ententne distriktne komisije v Rožu, je zanimiv za javnost, ki ne pozna še dovolj državit in zločinsko delo nemških propagandnih pisarn na Koroškem. Te dni je imela ententna distriktna komisija iz Rožeka v Št. Jakobu v Rožu svoj dan. Na dnevnem redu je bilo zasliševanje prič, ki so bile obtožile preko zloglasne Fritzove pisarne v Rožeku naše zavodne in poštene koroške Slovence protipostavnih agitacij. Nagromadene so bile take laži na račun naših Rožanov — po starem in Nemcem priljubljenem Friedjungovem receptu —, da so naši nad tako podlostjo kar strmeli, ko jim je angleški član pokazal obtožnico, pisano v Fritzovi pisarni na pisalnem stroju in podpisano od nemških prič. Ker naši Rožani niso mogli od začudenja nad takimi podlimi izmišljotinami niti usta zapreti, je vprašal Anglež podpisane nemške prič, če so oni denunciacijo podpisali. Vse te nemške prič so pa slovesno izjavile, da to ni njihov podpis, da so ti podpisali falsificirani. Angležu ni mogla ta infamija iti v glavo, raditega je zahteval ponovni podpis prič, ki je bil v resnici čisto drugačen. To je bilo že Angležu preveč, sklopil je svoje akte in odšel z dobro lekcijo o verodostojnosti kope denunciacij, ki jih kujejo nemčurji v Fritzovi tovarni. — Tako se dela na Koroškem. Skrajni čas je, da nastopi ententna komisija enkrat odločno proti takemu podlemu, zločinskemu delovanju Fritzove pisarne in da jo zapre, da se obvaruje naše ljudi šikan in ententno komisijo raznih neprilik.

— **Umesten odgovor.** Prejeli smo to-le pismo: »Polkovnik v pokopju sem in odgovarjam na propoved g. duh. svetnika Janeza Kalana v cerkvi sv. Marije v Radomlju, objavljeno v 196. številki »Slov. Naroda«, z vstopom v mariborsko sokolsko župo. V Mariboru, dne 28. avgusta 1920. Jernej pl. Aljančič, polkovnik v. p.« Zgled g. polkovnika priporočamo v posnemanju vsem somišljenikom, ki še niso člani sokolske organizacije.

— **Italijani na Koroškem.** Pri vsakem distriktnem okraju na Koroškem se nahaja tudi italijanski zastopnik. Tako tudi v Pliberku, kjer celo temu okrajnemu svetu predseduje. Gospodu podpolkovniku moramo ljubezno, vendar odločno svetovati, naj pusti agitacijo v kakršni slobodi smeri. G. podpolkovnik naj ne misli, da je vsakdo res nemškutar, ki se za nemškutarija izdaja, kajti če bi to vedel, bi ne priporočal tem ljudem kot edino pametno, da se odloči za Nemško Avstrijo. Gospodje od entente, ki imajo voditi nepristransko volitev na Koroškem, naj pomislijo, kaj lahko s takim neprevidnim govorjenjem napravijo. Mi ne pustimo nobenemu, pa naj si bodi tudi ententni zastopnik, da bi v svojem uradnem svojstvu na naši zemlji proti nam agitiral. Dvomimo, da bi bilo tem gospodom prijetno, ako vzklikajo tudi na Koroškem tešinske razmere.

— **Civilist in vojak.** Te dni so prinesli listi vest, da se zviša vojaškemu samskemu naredniku plača na mesečni 650 dinarjev. Po relaciji 1:4 znaša torej naredniški plača brez doklad 2600 K na mesec. Lepo, prav! Čestitamo. Toda civilni (državni ali avtonomni samski uradnik prejema z vsemi dokladi vred v XI. činu 1531.05 K, v X. činu 1737.42 K, v IX. činu 1920 K, v VIII. činu 2108.07 K, v VII. (svetniškem) činu 2345.01 K, v VI. (nadsvetniškem) činu 2614.28 kron in v V. činu 3166.57 K. Šele nadsvetnikovi celokupni prejemki so torej podobni narednikovi. Ker pa uživa narednik še razne druge ugodnosti (kurjava, stanovanje, unifor, ma, cenejšo prehrano i. dr., o katerih se nadsvetniku niti ne sanja, je gosp. narednik faktično v V. činu državnih uradnikov. Lepo, Prav. Čestitamo! Vprašamo le: čemu naj je človek absolvirati srednjo šolo, se ubija z matoro, strada in se muči po univerzi, ako je kot narednik toliko na boljšem? Lahko je celo nepismen, a v prejemkih vendar le prekaša nadsvetnika. Dovoljtem si dostaviti samo še pohvalno pisanje: kaj pravite k temu VI. gospodje narodni predstavniki, ki imate akademske študije? Uradnik.

— **Javni nameščenci v Sloveniji.** Osrednja zveza javnih nameščenecv in vpokolencev za Slovenijo je odnosila sledeči brzojavki: Ministrskemu predsedniku dr. M. Vesnič, Beograd. Vsled neznanosti, še vedno rastoče draginje morajo javni nameščenci vzpričo mizernega ekonomskega položaja obupati, ako jim

vlada ne priskoči takoj na pomoč. Zato prosimo v imenu vseh slovenskih javnih nameščenecv, da vlada že tolikokrat obečano službeno pragmatiko po načrtu, osvojenem od večine komisije za revizijo načrta zakona o javnih nameščenecih, zanesljivo uveljavi s 1. sept. t. l., istotako prosimo za neodložljivo naknadno izplačilo difference na 25% poviška vseh draginskih doklad. — Minister dr. V. Kukovec, Beograd. Dodatno k razgovoru z Zvezinim predsednikom M. Lillegom Vas prosimo, da zastavite za uveljavljanje službene pragmatike po majoritetnem predlogu komisije s 1. sept. t. l. ves svoj vpliv. Hkratu izvolite izposlovati takojšnje naknadno izplačilo difference na 25% povišku vseh draginskih doklad.

— **Za predsednika Slovenske Solske Matice** je bil namesto umrlega ravnatelja H. Schreinerja izvoljen na izrednem občnem zboru dne 27. avgusta v Mariboru, učiteljski profesor dr. Ljudevik Pivko in sicer soglasno. Podpredsednik je postal okr. šolski nadzornik Ljudevik Černe. Nanovo so bili izvoljeni kot odborniški namestniki: vseučiliški profesor dr. Karel O. z v. a. l. d. višji šolski nadzornik Engelbert G. a. n. l. okr. šolski nadzornik Pavel Flerč. Tajnik društva je prof. dr. Maks K. v. a. i. č. in blaginjak pa nadučitelj Jakob Dimnik.

— **Za kake ljudi se zavzema stan. komisija v Mariboru?** Pišejo nam: Državna stanovanjska komisija v Mariboru ima smolo. Nakazala je pred meseci agenturi »Jugoslavija« A. G. für Handel und Industrie in Zürich, Vertretung Maribor, vertreten durch Jaques Fenner prostore. Fennerju je nakazala meblvano sobo pri vpokojenem častniku, kateri bi moral prihodnji mesec svoje pred letom mu od stanovanjskega urada nakazano stanovanje zapustiti in iti, kam? se je zamočalo. 21. t. m. zvečer pa jo je Fenner popihal. Drugega dne pa je prišel redar iskat, pa ga škoda, ni našel. Policija ga je zasledovala zaradi veriženja z moko. Kedar se bo vendar našel urad, ki bo vse tele v mestu, kakor gobe po gorkem dežju, narasle agenture pregledal? Ali imamo stanovanjsko komisijo za verižnike?

— **Relieportret prestolonaslednika.** Hrvatski slikar Tomislav Krizman je izdelal relieportret prestolonaslednika regenta Aleksandra. Ta portret se bo razmnožil v malem številu v bakrorezu. Tako poročajo iz Beograda.

— **Odlikovanje rezervnih častnikov.** iz Beograda poročajo: Podpisan je ukaz o odlikovanju rezervnih častnikov z zlatimi in srebrnimi kolajnami za zasluge v vojni od leta 1917 do 1919.

— **Onim, ki potujejo v Beograd.** Poverjenstvo za socialno skrb objavlja: Osebam, ki potujejo v Beograd! Množe se slučajji, da se osebe, ki potujejo v Beograd, zglašajo pri ministrstvu za socialno politiko s prošnjami za hipno ali trajno denarno pomoč. Z ozirom na to, da za posamezne kategorije prosilcev (dobrovoljce, invalide, begunce, brezposelne delavce itd.) že obstoje ustanove pri posameznih pokrajinskih vladah, se običajno opozarja, da ministrstvo za socialno politiko v bodoče ne bo nakazovalo nobene denarne pomoči prosilcem, ki bi se tozadevno osebno zglaševali pri njem in bi bilo vsako potovanje v Beograd v ta namen povsem brezuspešno.

— **O ponarejenih bankovcih.** V naši državi so se pojavili ponarejeni 20 dinarski (80 kronski) bankovci. Značilni znaki falsifikatov so sledeči: 1. Splošna barva falsifikatov je bolj svila in njih temeljna barva oranžna, dočim je pravi bankovec v temeljni barvi roza. 2. Slika orača z vprego ni tako izrazita, nego na originalu in so zlasti temnejše barve bolj medle kakor na originalu. Tudi je trojezični napis med obema dvajsetnicama na falsifikatu vse manj izrazit in napis ne pride tako do veljave nego na originalu. 3. Na drugi strani je trikotni oblaci venec podan nekako v rujavu barvi (Ziegelrot), dočim je na originalu karminast rdeč. 4. Žitna snopa na obeh straneh sta, ker je na falsifikatu temeljna barva bolj vodena in orange vse bolj izrazita in prihajata izdatno čistejša do veljave, nego na originalu, ki je roza temeljne barve. Tako se očesu dozdevata na falsifikatu oba snopa nekako zelenkasta, dočim sta na originalu modre barve. 5. Na zadnji strani je na originalu označena številka 2 iz dveh skoraj paralelnih črt, ki sta zvezani v sredini številke s poševno črto, dočim se na falsifikatu tamkaj paralelki križati. Isto velja tudi za črko S v besedi Dinar S. Na sploh pa

je falsifikat izredno dobro izdelan in je opreznost tembolj priporočljiva.

— **Vsled amnestije** je bilo pri okrožni sodnji v Novem mestu izpuščenih 50 kaznjencev, seveda en del je pogojno, če ne bodo zakrivil v dveh letih nobenega kaznjivega dejanja.

— **Razpisani trafiki.** Trafiki v Rogatcu št. 139 in v Zetalah št. 9 sta razpisani do 30. septembra.

— **Smrtina kosa.** V nedeljo je umrl gosp. Karel pl. Kastl, vpokojeni podpolkovnik, ki je bil v Ljubljani splošno znan. Pogreb bo v torek ob 16. — Isti dan je umrl tudi gosp. Edward Voltmann, slaščičar, ki ga pokopljejo v sredo ob 16. N. v m. p.!

— **Špirit kuhajo,** kakor nam poročajo, baje v Kolizeju na Gosposvet-ski cesti, v poslopju, kjer je skoro toliko prebivalcev, kakor v Višnjigori. Da bi se to vršilo z vednostjo noklicane oblasti, ne moremo verjeti.

— **V ječi je zblaznel v Novem mestu** Jože Ferlič iz Radeč. Pred več meseci ga je bil popadel baje stekel pes in v ječi so se nenadoma pokazali znaki stekline. Oddali so ga menda v blazinico v Ljubljano, pa je bil transport zelo težaven, ker je bilo treba velike previdnosti.

— **Pozor, begunci.** Po naredbi 31. ministrstva notranjih zadev Br. 759 z dne 25. maja t. l. je vračajočim se beguncem zagotovljena prosta vožnja do 31. oktobra 1920. Doslej je italijanska delegacija zahtevala od beguncev, ki se vračajo v ožjo domovino, izjavo od županstva v zasedenem ozemlju, da imajo pripravljeno stanovanje. V zadnjem času pa zahteva, da mora biti navedena izjava podpisana tudi od civilnega komisariata. Begunci, ki želijo povrniti se v svoja prejšnja bivališča, naj podpisane čimprej naznanijo ime in priimek družinskih članov, rojstna leta, kraj predvojnega bivališča in pristojnost, da jim pravočasno preskrbimo potrebne listine. Posredovalni urad za begunce v Ljubljani (Južni kolodvor).

— **Pozor na položnice.** Današnjemu listu smo priložili položnice enim naročnikom, katerim zapade naročina v septembru.

Narodno gospodarstvo.

— **Invalidski davek.** Državni proračun za leto 1920/21 prinaša poleg nekoliko izpremenjenega davka na vojne dobičke Slovenije še dva nova davka: invalidski davek in davek na poslovni (kupčijski) promet. Dohodki invalidskega davka se porabijo za invalidske podpore. Invalidski davek se bo pobiral od svote neposrednih (direktnih) davkov, katere je plačevati davčnim obvezancem. V Sloveniji prihajajo kot direktni davki v poštev: pridobitna, dohodarina, plačarina, hišni in zemljiški davki, rentnina in tanižemni davek. Člen 84 finančnega zakona veli: V osrli (izven Srbije in Črne gore) pokrajina se računajo v neposredni davek tekoči neposredni davki in državni pribitki. Do 80 K direktnega davka je plačati 8 K invalidskega davka, do 200 K potem 24 K, do 400 K = 48 K, do 800 K = 96 K, do 1200 K = 144 K, do 2000 = 248 K, do 2800 = 348 K, do 4000 = 500 K, do 6000 K = 756 K, do 800 K = 1040 K, do 12.000 = 1680 kron, do 16.000 = 2400 K, do 20.000 kron = 3200 K, do 28.000 K = 4760 kron, do 40.000 K = 7200 K, do 60.000 = 11.400 K, do in preko 80.000 K zaključno pa 20%. Na invalidski davek ne bo pobirati nikakih doklad niti državnih niti avtonomnih. Finančni minister je pobilščien predpisati pravilnik za razdelitev in pobiranje invalidskega davka.

— **Žigosanje vojnih in predvojnih posojil.** V kratkem se začne v zmislu določb st.-germ. mirovne pogodbe popisovanje in žigosanje vseh vojnih in predvojnih posojil na našem ozemlju in se bodo vzela posojila iz prometa. Pravilnik za tozadevno postopanje in vse podrobnosti se razglase v Uradnem listu. Dasi se bodo od sedaj popisovala, žigosala in vzela iz prometa samo vsa vojna in predvojna posojila, ki se nahajajo v mejah naše države, ni s tem predjudicirano v nobenem oziru, kako se bo postopalo s tistimi papirji, ki se nahajajo sedaj v inozemstvu, in glasom mirovne pogodbe za sedaj ne pridejo v poštev.

— **Kurzi za tujo valuto.** LDU. Beograd, 28. avgusta. Ker se je kurz tuje denarja na beogradske borzi ponovno dvignil, je finančno ministrstvo odredilo nove državne kurze. Vsled tega se bo menjavalo pri državnih blaginjah 100 franc. frankov za 150 dinarjev, belgijski franki istotako, 100 italijanskih lir za 105 dinarjev, 1 dolar za 20 dinarjev, 1 angleški funt za 120 dinarjev, 100 švicarskih frankov za 306 dinarjev in 100 češkoslovaških kron za 40 dinarjev.

— **V saščito naše valute.** Po iniciativni finančnega ministra in beograd-

ske borze se je sklicala konferenca vseh bankirjev in pridobitnih krogov. Ta konferenca je končala svoje seje. Na njih so razpravljali o korakih, ki so potrebni za zaščito naše valute. Konferenca so se udeležili razen beogradskih bankirjev tudi bankirji iz Zagreba, Ljubljane in Novoga Sada. Sprejete sklepe bodo predložili finančnemu ministrstvu, da jih izvede. Ldu.

— **g Izvoz stavbnega materiala.** LDU. Beograd, 28. avgusta. Zadnji čas se je vse stavbno gradivo v splošnem podražilo, kar je v vsej državi silno otežkočilo gradbo novih in popravilo starih in porušjenih zgradb. Eden glavnih vzrokov te draginje je bil v tem, da so vse naše velike žage v Bosni in Hercegovine izvažale ogromne količine stavbnega materiala v prvi vrsti v Italijo, pa tudi v druge države. Da bi se zavarovala domača potreba stavbnega materiala, predvideva finančni zakon za 1920/21 leto pooblastilo za ministrstvo prehrane in obnovu zemlje, da se mora za vsak izvoz stavbn. materiala plačati 104 ca-na in natura, to je s stavbnim materialom. Vse material, ki se bo na ta način dobil, se odstopi brezplačno ministrstvu za obnovo. Ko bo finančni zakon stopil v veljavo, bo ministrstvo za obnovo odredilo, da se bo ta naredba takoj začela izvajati. Vse material, ki se bo na ta način dobil, bo ministrstvo za obnovo odstopilo javnim institucijam in stavbnim organizacijam.

— **Monopolni zakon veljaven za vsa kraljevino.** Upravni odbor državnih monopolov je sklenil, da se monopolni zakon, ki je do sedaj veljal samo za Srbijo, razširi od sedaj na vse kraje Jugoslavije. Finančne delegacije, ki so do sedaj zbiralale monopolne dohodke zunaj mej Srbije, se bodo zamenjale z delegacijami uprave državnih monopolov. Ldu.

— **Gospodarsko - finančni odbor.** LDU. Beograd, 28. avgusta. Na zadnji ministrijski seji se je dosegel sporazum, da bo gospodarsko - finančni odbor, ki je imel svoje seje v trgovinskem ministrstvu odsej zasedal v finančnem ministrstvu. Ministrstva za promet, finance, obnovo, trgovino in pošto so imenovala svoje referente in še tokom tega tedna bo odbor zopet začel z rednim delom ki je bilo vsled zadnje ministrske krize prekinjeno.

— **Borze.** LDU. Curih, 28. avgusta. (CTU.) Devize: Berlin 12.30, Holandija 195.25, New York 608. London 21.71, Pariz 42.45, Milan 28.15, Bruselj 45.20, Kodanj 86.50, Stockholm 122.50, Kristijanija 86.25, Madrid 91, Buenos Aires 250, Praga 10.20, Beograd 22, Zagreb 5.50, Dunaj 2.80.

— **LDU. Dunaj, 28. avgusta.** (CTU.) Devize: Amsterdam 7600, Berlin 517.50, Bukarešta 0, Curih 38.50, Kristijanija 35.25, Kodanj 84.75, Stockholm 49, Valute: nemške marke 513.50, romunski lei 490, bolgarski lei 375, švicarski franki 3825, francoski franki 1725, italijanske lire 1130, angleški funti 820, ameriški dolarji 235, careki rublji 280.

— **Kurzi v prostem prometu** Zagreb 217 do 237, Budimpešta plačilo v denarju poštne hranilnice 100—110, madžarske žigovane krone 100—110, Praga 415—441, Varšava in Krakov v poljskih markah 99—111, češkoslovaške krone 5000taka 412—437, manjši bankovci 412—437, novi dinarji 950—1000.

— **LDU. Praga, 28. avgusta.** (CTU.) Devize: Beograd 223, Dunaj 23, Zagreb 54.50. Valute: dinarji 219, avstrijske krone 22.

— **Društvene vesti in prireditve.**

— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Danes zvečer ob pol 20. uri ženski, ob 20. uri moški zbor.

— **Društvo za gradbo in vzdrževanje Sokolskega doma** na Viču sklicuje za dan 8. september 1920 ob 10. uri dopoldne v lastnem domu izredni občni zbor. Dnevni red: 1.) Dovolitev kredita za Sokolski dom. 2.) Raznoterosti. Odbor.

— **Plavalna tekma za prvenstvo Slovenije.** 12. septembra se vrši v Ljubljani (prostori Ljubljanskega športnega kluba na Ljubljani) plavalna tekma za prvenstvo Slovenije. Tekma je dostopna članom vseh športnih društev Slovenije. Prijave sprejema Športna zveza Ljubljana, Tourist office do 10. sept. Prijavnina za osebo in točko K 10. V sporedu so proge od 50 do 1000 m za dečke in deklice do 15 let, novince, ki doselej še niso tekmovali, juniorje, ki si doslej niso pridobili še nikakih cen, seniorje, in za dame ter skoki. Natančen program objavi »Sport« v 10. številu. Vsa športna društva Slovenije se pozivljajo, da prijavijo k tekmi svoje plavalce. Športna zveza v Ljubljani.

— **Raznoterosti.**

• **Kaj dela in kako živi Lloyd George.** Neki londonski časopis je za časa konference v Spa poročal, da namerava osebo hotela Britanica, kjer se je nastanil Lloyd George s svojim spremstvom, stopiti v stavko, ker daje angleški »premier« smešno napitnico. Z ozirom na to več ali manj verjetno notico, piše sedaj »Sunday Magazine« o Georgeju sledeče: Lloyd George je zelo skromen in štedljiv. V pogovorih s svojimi političnimi prijatelji rad izjavlja, da je član srednjega stanu, za katerega vedno skrbi po svojih močeh. Njegovo malo posestvo v Walesu je bilo tako obdano, da se je dvakrat pritožil radi previškega davka. Ne gre nikdar na lov ali na potovanje za zabavo. V Parizu je bil prvič pred par leti kot fi-

nančni kancler. V starosti 40 let se je po zdravnikovem nasvetu oprijel športa, ker je moral predolgo sedeti v državnem uradu. Preje pa ni imel časa za šport, ker je moral skrbeti zase in za svojo družino. Niti kot ministrijski predsednik ni opustil svojih navad. Kljub tradiciji, da mora biti politik obrt, nosi George brke in dolge lase. Velikomestno življenje sovraži in se večkrat pritožuje nad usodo, ki ga je vrgla v vrtnice glavnega mesta. Lloyd George ima zelo slab spomin. Njegov tajnik mu mora vedno predlagati akte in opazke o političnih razgovorih. Njegove karikature mu zelo dopadajo. Tudi se pušti rad fotografirati za časopise. Pravi, da hoče ostati do smrti navaden »minister« in ne mara nobenega plemstva.

• **Opereta v opereti.** Pred kratkim se je zgodil v nekem gledališču v Gdan-sku zelo zabaven slučaj. V gledališču bi se morala igrati »Poljska krič«. Občinstvo in orkester so bili že na svojih mestih, samo kapelnika ni bilo nikjer. Gledališko osebje ga je iskalo povsod, dokler ni zvedelo, da je bil kapelnik Ritter popoldne vsled tatvine in goljufije obojen na 8 mesecev in da je moral takoj nastopiti kazni. Občinstvo je bilo že silno nemirno, toda vodstvo gledališča si ni znalo pomagati. Druga kapelnika ni bilo na razpolago, razjasniti občinstvu celo zavedo pa tudi ni kazalo. Iz te velike zadrege je rešila vodstvo blaginčarka, ki se je spomnila, da je prodala vstopnico ravnatelju občinskega gledališča Drieserju, ki mora biti gotovo med občinstvom. In res, Drieser je sedel mirno na svojem mestu, ko so ga diskretno naprosili, naj nadomestuje svojega kolega v ječi. Ravnatelj se je udal s pripombo: Vediti, da ga bom nadomestoval samo pri putu ne pa v drugih njegovih podjetjih!

• **Najgrši mož in najgrša ženska na svetu.** Pariški »Excelsior« piše: Pred par leti je odšla gospa Polaire, slavna pariška igralka, na umetniško potovanje v Ameriko. Podjetnik, ki jo je povabil, da mu napolni žepa s svojo umetnostjo, je dal napraviti velikanske razglase, na katerih je bila karikatura igralki z napisom: najgrša ženska na svetu. Gospe Polaire je prišlo skoraj slabo, ko je videla to karikaturu, toda se je potolazila z drugim napisom, da je najslavnejša francoska igralka. Seveda je prihitelo radovedno občinstvo v velikem številu v gledališče, da vidi najgršo žensko na svetu, pa je bilo zelo razočarano, ko je videlo slavno igralko, lepo gospo Polaire. — Te karikature so se poslužile med vojno ameriške gospodinjice, da se rešijo Boy-Eda, pomorskega uradnika pri nemškem poslanstvu v New Yorku. Boy-Ed, ki je postal znan, ko je razstrelil med vojno par tovarni, ki so delale za zaveznike, je bil ob stojem prihodu v Ameriki proglašen za najgršega človeka na svetu. Amerikanke, ki se jim depade vsak rekord, so pridno plesale z njim in ni bilo nobenega boljše plesa brez Boy-Eda. Toda radovednost Amerikank je kmalu ponehala. Da se znebijo najgršega moža na svetu, so povabile plesalke Boy-Eda v stransko sobo, kjer so mu pokazale karikaturu gospe Polaire kot najgrše ženske na svetu z besedami: Najgrši mož na svetu je naprošen, da plesajo sprostimo z najgršo žensko na svetu.

• **Kolosalni vojni dobički.** Pariški listi poročajo, da je bil pozvan pred sodnijo v Parizu Francois Thevenot, jeden največjih gradbenih podjetnikov v Parizu. Obtožen je, da je zatail oblastem 144 milijonov frankov vojnih dobičkov.

• **Stavba avtomobilov na ceni.** Tovarna avtomobilov Overland v New Yorku je izdelala sedaj zonet avtomobil s 4 sedeži, ki stane samo 485 dolarjev. Kuniti se ga more tudi na mesečne obroke. Tovarna je dobila prve tri dni 17.000 naročil.

• **Povratak kometa.** Iz Pariza poročajo o povratku znamenitega kometa, ki je bil odkrit l. 1873. Opazili so ga zvezdogledi v Kiotu na Japonskem. Sedaj ga še ni možno videti s prostim očesom, toda okoli 10. julija, ko se bo približal soncu, bo razločno vidljiv.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeh.

POSILANO.)*

G. Makso Černe trgovski sotrudi-nik, Zagreb.

Z ozirom na Vaše svarilo Vam sledeče sporočam. Do svojega 22. l. predno sem se poročila z Vami in to le na Vaše pretanje, živela sem kot uradnica na sodišču, popolnoma svojememu stanu primerno, brez dolgov. Vaš brutalni nastop napram meni dne 18. avgusta in objavljeno svarilo Vas kaže v polni luči kot človeka, koji ne spada med olikane ljudi. K temu spada tudi postopanje, ko ste mi v brutalni jezi strgali podarjene mi stvari, raz mene, t. j. zlata zapesnica z uro in zaročni prstan. Znesek, katerega ste skupili za moj šah, t. j. 4400 K porabite za izdatke, katere ste imeli za mene kot Vašo ženo za 2 meseca skupnega bivanja, da mi ne boste očitali, da sem živela na Vaš račun. Nisem imela namena delati dolgov na Vas, kot ubogega trg. sotr., ki nima toliko, da bi preživljal sebe, ženo in even. otroke in ki živi sam v ogromnih dolgovih. Edina srca je zame, da se rešim Vas in Vaše rodbine.

Vlasta Magolič-eva — Černe.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Vzgojiteljica večja slovenska, nemškega jezika in račine z znanjem klavirja se išče k dvema mirmima deklicama 13 in 10 let starima za mesto Ljubljana do 15. septembra. Ponudbe z izprijemljivi pod šifro „Naklonjena 1920/8457“ na upr. Slov. Naroda. 6457

Avto 9/23 Puch, s 5 sedeži, dobro ohranjen, se prodaja. Ponudbe na poštini predal 71 Ljubljana.

Posvetilo napredaj obstoječe iz njiv, travnikov in zaraščenega gozda, vse v dobrem stanju. Več se izve v Čahorčah št. 8. Kotmarove, Koroško. 6531

Sudar priden, pošten in zanesljiv se takoj sprejme pri Iva, Ogrinu, Laverca pri Ljubljani.

Lepa prehrana 800 kg se prodaja. Ponudbe s ceno pod „Predivo“ 6559 na upravo lista. 6559

Učiteljica in vzgojiteljica

se išče k v 4. in 5. letu stoječima dečkoma. Dotična gospodična bi podučevala v 6. letu stoječega dečka temeljito za 1. razred, oba dečka pa bi bila čez dan od 8. h zjutraj do 8. h zvečer pod njenim nadzorstvom in vzgojo. Po službi se lahko pridruži k domačim. Stanovanje in hrana v hiši, plača izborna. Ponudbe naj se pošljejo do 1. sept. t. l. na upr. Slov. Naroda pod „Linček/6415“. Ker se na visokost plače ne gleda, se reflektira le na prvovrstno moč. Nastop in zahteva plače do 15. septembra oziroma 1. oktobra t. l. 6415

Išče se stanovanje s hrano za dva di-
lške se stanovanje jaka Ponudbe na poštini predal 124. 6542

Bukovih drv in bukovega oglja večjo množino se kupi. Ponudbe s ceno pod „Drva“ 6558 na upravo lista. 6558

Venecijanski jarem, samo železni let se takoj sprejme pri M. Vrečko, Polzela, ki da potrebna posnila. 6547

Srednje kmečko posestvo z vinogradom in lesom

blizu severne meje v Jugoslaviji okraj Maribor se prodaja. Proda se tudi živilna, poljsko orodje, stroji in vinski sodi. Naslov v upravi lista. 6548

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4-80 pri večjih naročilih znaten popust **Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.** 4256

Praznihi zabojev večjo množino odda Gospodarska poslo-
vilnica drž. žel. (nasproti skladišču drž. kolodvoru) Dražba v torek 31. t. m. ob 9. uri predp. 6567

600 kron nagrade dobi kdor preskrbi Ljubljane nemeblvano svetlo sobo s kuhinjo. Ponudbe na upravnishvo pod „Svetlo sobo/6579“ 6579

En par lahkih konj z vozom in voznikom se za vožnje, event. tudi z osebnim vozom (break) za vožnje na deželo odda. Po-
jasnila vsak dan od 10—11 ure dop. Gosposvetska cesta 4/1 desno. 6578

5000 do 6000 kron dam takoj doti-
ciemu, kdor mi preskrbi v mestu stanovanje obstoječe iz 2 do 3 sob, kuhinje in pritliklinami. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Preskrba/6569“ 6569

Knjigovodja in korespondent z večletno bančno prakso išče mesta s 1. septembrom. Ponudbe pod „knji-
govodja/6563“ na upravo lista. 6563

Prvi brač se prodaja za K 250.—. Ulica
na Grad št. 2, Lju-
ljana. 6570

Kupim stare, dobro hranjene sobne
tekače (Lauffertich). Ponu-
dbe z dolžino in ceno do 3. septembra
pod „Sobni tekači“ Ljubljana, poštino
ležeče. 6568

Skoraj nov pisalni stroj „Underwood“
se zaradi se-
litve poceni prodaja. Trdka „Svetla“
Mestni trg 25. 6564

Hiša se prodaja 6 stanovanj. Poizve se
pri M. Oblaku (čevljar) 93. 6565

Pridno dekle, išče mala družina za
Trst. Hotel Slon soba 21. Ljubljana.

Sprašan kurjač išče službe.
Alojzij Jare, Selo 36, p. Moste pri
Ljubljani. 6572

Tehtnico decimalno se kupi do 500 kg,
kakor tudi uteže
Ponudbe na: Vido Bratovž & Co.
Ljubljana, Sodna ulica 11. 6573

Dva šivalna stroja se prodasta medtema
eden krojaški. Vpra-
ša se pri Alfred Stadlerju, Ljubljana,
Zrinskega cesta 8/II. 6574

Tovarna lesnih izdelkov VIDO BRATOVŽ & CO.,
Zg. Gamelne nad Ljubljano ima vedno
v zalogi trde politirane stole. Vprašanja
je staviti na: Vido Bratovž & Co., Lju-
ljana, Sodna ulica št. 11 Telefon št. 461, interurban. 6575

Knjigoveznico
kupim takoj.
Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod
„knjigovez 199/6576“ 6576

Sukanec
bel in črn, glavničke za česanje,
gladilni (šmirgel) papir, krtače za
ribanje, „Zlatorog“ milo, testeni-
ne, vžigalice in sveče priporoča
trdka
Osvaid Dobeic, Ljubljana,
Sv. Ja oba trg 9. 6577

Kafi Hity
roj. Ribnikar
je po mučni bolezni v so-
boto preminula. Pogreb
rajnice se vrši v ponedel-
jek ob pol šestih iz mrt-
vašnice sv. Krištofa na
pokopališče k sv. Križu.

Albina Hity
poštna oficijantka.

Pomočnik manufakturne stroke srednih
let se takoj sprejme pri
trdki Franc Mathels-ovi Nasledniki v
Brežicah. Ponudbe z navedbo plače
6554

Sprejme se takoj služkinja za vsa
hišna dela proti dobri
plači v večjo trgovsko hišo, Naslov
pove uprav. Slov. Naroda. 6519

Pisalni stroj s slovensko tastaturo sko-
ro nov, se ceno proda.
Na ogled v pisarni trdke: Paternost &
Remic, Rimska cesta 2. 6506

Baterije za žepne svetilke zamorete
zopet do-
biti na debelo in drobno pri K. A. Kre-
gar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21—23. 6503

5 1/2 oralov prvovrstnega amerikan-
skega vinograda v sve-
tovoznanih ljutomerskih gorah blizu
Jeruzalema ter povrh 3 orale zemljišča
se takoj proda z letošnjo bratvo vred
Gospodarska hiša, klet, vinčarija, stiskal-
nica, cisterna, vse zidano v najboljšem
stanu. Takoj plačljiva cena 300.000 K
Tudi dobre vinske posede za ca
4500 litrov se prodajata istotam. Pojasnila
pri odvetniku Dr. Marku Stanjko, Lju-
tomer. 6437

Pozor trgovci in peki!
Sveže dunajske drože najbolje in naj-
cenejše dobavlja **John Roy, Maribor**
prodaja dunajskih droži. 6413

Rodbinska penziona prvovrstna se išče
za četrti solca drž.
gimnazije z nemškimi poučnim jezikom
v Ljubljani pri slovenski profesorski
ali učiteljski rodbini brez člena. — Po-
nudbe s pogoji pod „Lekarnar K. R.
6521 na upr. »Slov. Narod«. 6521

Ure žepne popravila nasproti glavne
pošte F. Čuden
Slu, urar v Ljubljani. 3055

Hrvatski Drvotržac

edini stručni list v Jugoslaviji. Iz-
lazi svakog 1, 10, i 20. u mjese-
cu. Suradju u naši prvi stručnjaci.
Pretpata godišnje K 60.—. Adre-
sar industrije drva. Cijena K 15.—.
Zagreb, Strossmayerova ulica br. 6.

Stavbeno podjetje
Tavčar & Svetina
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6
se priporoča.

CEMENT
dobavlja
Roman
Šlikat
Portland
„AVA“ Laško.

Zlata in juvelir
Alojzij Fuchs
Selenburgova ulica 6
priporoča svojo veliko zalogo juvelov,
zlatnine in srebrnine. Vsa popravila in
nova dela se izvršujejo v lastni delav-
nici točno in solidno.

Na prodaj
STAVBIŠČE
v Ljubljani.
Dopisi se prosijo pod „STAVBIŠČE“
na anončno ekspedicijo, Al Mathelč,
Ljubljana. 6501

Kontoristinja
s prakso, večja tesnospisja in
strojepisja slovenske in nemške
korespondence se sprejme takoj
v tovarni vžigalic Ruše pri
Mariboru. 6402

Prevzel sem zastopstvo prvov-
rstnih tvornic:
nudim elektrotehnični mate-
rijal, betonsko železo, razli-
čen železni material in mo-
torje. Zahtevajte ponudbe
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletića ul. 15.

Jadransko hotelsko in kupališno dion. društvo
Sušak-Reka, Zvonimirova ulica št. 102.
Lastnik sledećih hotelov in sanatorijev:

Hotel Pension
„SPERANJA“
„IMPERIAL“ Opatija.

Hotel-Pension in morsk
kopališče „JADRAN“ Sušak-Reka
Telefon interurb. 2-14.

Hotel-Pension in morsk
kopališče „JADRAN“
Bakar.

Sanatorij in veliko mor-
sko kopališče
„TERAPIJA“ Crikvenica.

Palace-Hotel
„MIRAMARE“
Crikvenica Telefon interurb. 11.

Hotel-Pension
„SAN-MARINO“
Novi Vinodolski Tel. interurb. 5.

Hotel-Pension in veliko
morsko kopališče
„LISANJ“ Novi Vinodolski

Vsi hoteli in sanatoriji so najmoderneje z vsem
konfortom urejeni. — Oskrba izvrstna. — Otvor-
jeni skozi celo leto. — Vse narobe prejema in
daje pojasnila za Crikvenico: uprava hotela
„Miramare“ v Crikvenici: za Novi: uprava hotela
„San-Marino“ v Novom: za Sušak: Središnji vred dru-
štva, Sušak-Reka. — Naslov za brožave: Jadransko
centrale Sušak-Reka, interurbna telefon št. 9-8-9.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril
:: trgovino z usnjem in čevlji ::
ter čevljarskimi potrebščinami. Priporoča se
KAREL PEČENKO, trgovec z usnjem,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 13.

IVAN MOHORIČ :: krojaški mojster ::
Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 6.

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spada-
joča dela, kakor tudi popravila in obračanje oblek. Zagotavlja se
izborna in nagla postrežba. **Zdaj je čas za popravila.**

Pozor trgovci! Ilirija terpentinsvo čistilo črno in rujavu duct. K 60.—,
Kebrovo voščeno čistilo črno duct. 47.—,
Kebrovo voščeno čistilo rujavu duct. 50.—,
Cipulin voščeno čistilo črno 45.—,
Nerin voščeno čistilo črno duct. 39.—,
priporoča trdka

OSVALD DOBEIC, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg, št. 9.

Pri večjem odjemu popust! Solidna in točna postrežba!

Oglas.

Direkcija državnih železnica potrebuje pet sila za prevodje-
nje šeme materijala i inih instrukcija s njemačkog i madžarskog
jezika na srbsko-hrvatski jezik. Reflektanti (koji uz ostalo moraju
poznavati željeznički materijal) neka svoje ponude i plaćevne uv-
jete podnesu ekonomskom oddelenju ove Direkcije (soba br. 11)
i to uključivo do 15. septembra o. g.

Zagreb, mjeseca avgusta 1920.
Direkcija drž. željeznica Zagreb.

Objava.

Na občnem zboru Kranjske deželne vinarske zadruge v
Ljubljani, r. z. z. o. z., dne 22. marca 1920. se je sklenila razdružba
in likvidacija zadruge: Likvidatorjem so bili izvoljeni:
dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani, Josip Gogala, ravnatelj
Slovenske trgovske šole v Ljubljani in Matija Škerbec, stolni vikar
v Ljubljani.

Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve zoper za-
drugo pri imenovanih likvidatorjih najkasneje v enem letu po tretji
priobčitvi te objave v listih.

Ljubljana, dne 27. avgusta 1920. 6556

la STUKATUR-MODELL-ALABASTER

Mavec Gips Mavec

dobavlja vsako množino na debelo iz svoje zaloge

Ljubljana-Osijek-Zemun

Kosta Novaković, Ljubljana, Tabor 5. 6581

Prelepa Vasiljica
in druge ruske pravljice
Pripoveduje Gvetko Golar.
Dobi se v Narodni knjigarni. — Cena K 14:40, po pošti
v naprej K 15:40 v.

Fotografi!
Plošče: Agfa, Hauff, Herlango vseh velikostij
in raznih znamk.
Kemikalije: razvijalci, fiksirne soli, tonfiksirne
z in brez zlata, ojačevalci, razredčevalci, bron-
kali, sulfat, soda, natr. bisulfat, kalij metabisul-
fit, amonijumpersulfat, metol, metolhydrochinon,
glycin, artol, breznkatechin, i. t. d.
Drogerija „Sanitas“ Celje.

Jadransko hotelsko in kupališno dion. društvo
Sušak-Reka, Zvonimirova ulica št. 102.
Lastnik sledećih hotelov in sanatorijev:

Hotel Pension „SPERANJA“ „IMPERIAL“ Opatija.	Sanatorij in veliko mor- sko kopališče „TERAPIJA“ Crikvenica.	Palace-Hotel „MIRAMARE“ Crikvenica Telefon interurb. 11.
Hotel-Pension in morsk kopališče „JADRAN“ Sušak-Reka Telefon interurb. 2-14.	Vsi hoteli in sanatoriji so najmoderneje z vsem konfortom urejeni. — Oskrba izvrstna. — Otvor- jeni skozi celo leto. — Vse narobe prejema in daje pojasnila za Crikvenico: uprava hotela „Miramare“ v Crikvenici: za Novi: uprava hotela „San-Marino“ v Novom: za Sušak: Središnji vred dru- štva, Sušak-Reka. — Naslov za brožave: Jadransko centrale Sušak-Reka, interurbna telefon št. 9-8-9.	Hotel-Pension „SAN-MARINO“ Novi Vinodolski Tel. interurb. 5.
Hotel-Pension in morsk kopališče „JADRAN“ Bakar.		Hotel-Pension in veliko morsko kopališče „LISANJ“ Novi Vinodolski

Brez posebnega naznanila. Mestni pogrebni zavod.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem na-
znanjamo, da je umrl naš iskrenoljubljeni, nepozabni
soprog, ozi. oče, brat, tast in stric, gospod

Edvard Voltmann
slaščičar

včeraj, dne 29. avgusta 1920.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne
1. septembra ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v Leoni-
šču na evangelijsko pokopališče.

V LJUBLJANI, dne 30. avgusta 1920.

Zalujoči ostali.

Ana Pleškova
učiteljica na Vrhniki,

dne 29. avgusta 1920 zjutraj na legarju, previdena s
svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 30. avgusta ob
15. uri na vrhniškem pokopališču.

Na Vrhniki, dne 29. avgusta 1920.

Rodbini Pleškova in Pajničeva.

Brošura
„Pod novim orlom“
je izšla v ponatisu. — Dobi se v „Na-
rodni knjigarni“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7.
Cena s poštnino K 18.—. — Naročila se
rešujejo le proti pošiljati zneska vnaprej
ali po povzetju.

Brošura
„Pod novim orlom“
je izšla v ponatisu. — Dobi se v „Na-
rodni knjigarni“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7.
Cena s poštnino K 18.—. — Naročila se
rešujejo le proti pošiljati zneska vnaprej
ali po povzetju.